

BETÆNKNING

Afgivet af Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

vedrørende

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2017 om Grønlands Sprognævn

Fremsat af Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit, formand

Inatsisartutmedlem Vivian Motzfeldt, Siumut, næstformand

Inatsisartutmedlem Laura Táunâjik, Siumut

Inatsisartutmedlem Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit

Inatsisartutmedlem Henrik Fleischer, Partii Naleraq

Udvalget har efter 1. behandlingen 20. april 2017 under FM2017 gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og baggrund

Forslagets fremsættes på baggrund af et ønske om en ajourføring af gældende lovgivning, både ved at opdatere i forhold til nutidige og fremtidige behov, og ved at præcisere uklare regler.

Med forslaget ændres Sprognævnets kompetence vedrørende godkendelse af nye ord, former og vendinger. Nævnet skal således fremadrettet alene følge det grønlandske sprogs udvikling, herunder indsamle og registrere nye ord, former, vendinger og fremmedord. Ændringen er begrundet i, at det ikke længere findes hensigtsmæssigt, at der skal ske en godkendelse af nye ord, da sproget udvikler sig løbende, ved at nye ord bliver dannet og brugt jævnlige. På denne måde bliver disse ord en del af sproget.

Dog skal nævnet fortsat godkende fagterminologi, herunder enkelte fagudtryk og vendinger inden for et bestemt fagområde. For at sikre ensartede og autoriserede betegnelser, sker godkendelsen af fagterminologi efter indstilling fra en gruppe af sagkyndige. Dette vil sikre at

fagudtryk bruges entydigt i hele landet, og med dette mindske tvivl eller misforståelser inden for de enkelte fagområder.

Yderligere skal nævnet fremadrettet danne autoritative grønlandske betegnelser for importord, såkaldte afløsningsord.

Herudover fastsætter forslaget, at nævnet skal fastlægge de hovedprincipper, som er styrende for retskrivningen. Det er i denne sammenhæng nyt, at forslaget indeholder en definition over, hvad der forstås med den officielle grønlandske retskrivning, nemlig regler for retstavning, tegnsætning og fastsættelse og anvendelse af forkortelser for det skriftlige grønlandske sprog.

Forslaget omfatter også, at nævnet fastlægger særskilte hovedprincipper for retskrivning af stednavne – efter samråd med Grønlands Stednavnenævn. Dette er begrundet i, at der ved autorisation af stednavne kan være et ønske om navngivning, som ikke umiddelbart er foreneligt med de almindelige principper for retskrivning, eksempelvis i forbindelse med stednavne, der har forankring i lokale dialekter. Dersom Stednavnenævnet finder, at et stednavnenævn på baggrund af særlige forhold bør autoriseres med et stednavn, der fraviger den fastsatte retskrivning, skal dette forelægges Sprognævnet til godkendelse.

Endvidere medfører forslaget, at alle dele af den offentlige forvaltning vil være forpligtiget til at følge den officielle grønlandske retskrivning, brug af afløsningsord og fagterminologi. Forslaget er derfor med til at sikre en entydig sprogbrug og retskrivning, og som en afledt følge af dette, skabe klarhed i det offentlige henvendelser til borgere.

Med hensyn til nævnets sammensætning, er det også nyt at forslaget nedsætter kvalifikationskrav til nævnets medlemmer, herunder at det fremadrettet er et krav at mindst et af nævnets medlemmer skal besidde kompetence inden for tolke- og oversættelsesvirksomhed.

2. Udvalgets behandling af lovforslaget

Udvalget modtog den 27. april 2017 en teknisk gennemgang af lovforslaget af Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke.

Under gennemgangen fik udvalget blandt andet forklaret, hvilke ord nævnet fremover skal godkende, og hvilke ord nævnet ikke skal godkende. I den sammenhæng har udvalget følgende bemærkninger:

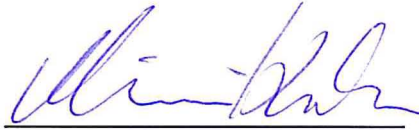
Udvalget skal henstille til, at de relevante aktører opvejer befolkningens og fagpersonernes behov for oversættelse af fagudtryk og vendinger, inden arbejdet med at udvikle nye grønlandske fagterminologier igangsættes. Dette bl.a. for at vurdere hensigtsmæssigheden i at oversætte allerede ibrugtagne begreber o.l.

Udvalget har ikke fundet anledning til at fremkomme med yderligere bemærkninger til nærværende lovforslag, men agter at følge arbejdet udført på baggrund af loven, såfremt lovforslaget endeligt vedtages i foreliggende form.

3. Udvalgets indstilling

Et **enigt** udvalg indstiller forslaget til **vedtagelse** i den foreliggende form.

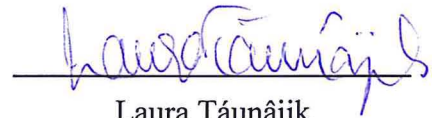
Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

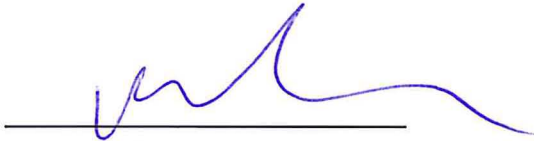
Mimi Karlsen
Formand

Vivian Motzfeldt
Næstformand

Laura Táunâjik

Peter Olsen

Henrik Fleischer